

Mitä kuluttajat ovat valmiita maksamaan ympäristöä vähemmän kuormittavasta ruoasta?

Eija Pouta, Luonnonvarakeskus

Tienhaara, A., Liski E., Ahtiainen, H., Koikkalainen, K. & Miettinen, A.

Ekosysteemipalvelut

- erilaisia luonnon palveluja ja tuotteita, jotka tukevat ihmisen olemassaoloa ja hyvinvointia
- aineellisia ja aineettomia
- sekä markkinoilla vaihdettavia tuotteita että markkinattomia palveluita

MAAESP-hankkeessa

- tuotetaan tietoa maaseudun ekosysteemipalveluiden **kysynnästä** ja niiden **arvosta**
- arvioidaan maanomistajien **halukkuutta** tärkeiksi arvioitujen ekosysteemipalvelujen **tuotantoon**
- tuotetaan visioita ekosysteemipalvelut huomioon ottavan **maatalouspolitiikan kehittämiseen**

Tavoitteet

- millaisia odotuksia kuluttajilla on ekosysteemipalveluiden huomioon ottamiseksi ruoantuotannossa
- paneudutaan säätelypalveluihin, jotka vaikuttavat ruoantuotantoon
- ovatko kuluttajat kiinnostuneita ostamaan ekosysteemipalvelut huomioon ottavaa ruokaa ja millainen heidän maksuhalukkuutensa on siitä
- mitkä tekijät vaikuttavat osto- ja maksuhalukkuuteen

Säätelypalveluiden arvo?

- säätelypalvelut ovat tyypillisesti välittäviä palveluita, joiden avulla voidaan saavuttaa loppupalvelu
- sisältyvät loppupalveluiden, kuten ruoan, arvoon
 - vältetyt kustannukset tuotannossa (ei tunneta)
 - Kuluttajien maksuhalukkuus lopputuotteessa
 - Lancasterin (1966) mukaan kuluttaja maksimoi tuotteen ominaisuuksista saatavaa hyötyä budjettirajoitteen vallitessa
 - Esim: kuluttajat voivat arvostaa torjunta-aineetonta tuotantoa ja olla valmiita maksamaan enemmän ruoasta, jonka tuotantoon on käytetty luontaisia torjujia.

Menetelmä

- Kun tuotetta ei ole vielä tarjolla ei voida tutkia toteutunutta käyttäytymistä
- Ehdollinen käyttäytyminen (Contingent behavior)
 - Hypoteettinen tilanne
 - Kuinka henkilö käyttäytyisi tilanteessa
 - Aiempia esimerkkejä:
 - Luomu
 - Maatiaisit
 - GMO
 - Laatumerkinnät
- Ehdollinen arvottaminen (Contingent valuation)
 - maksuhalukkuuskysymys

Aiempaa kirjallisuutta esim. luomun arvosta kuluttajille on

- Mutta mitkä luomutuotannon tuotantotavat ovat erityisen tärkeitä kuluttajille?

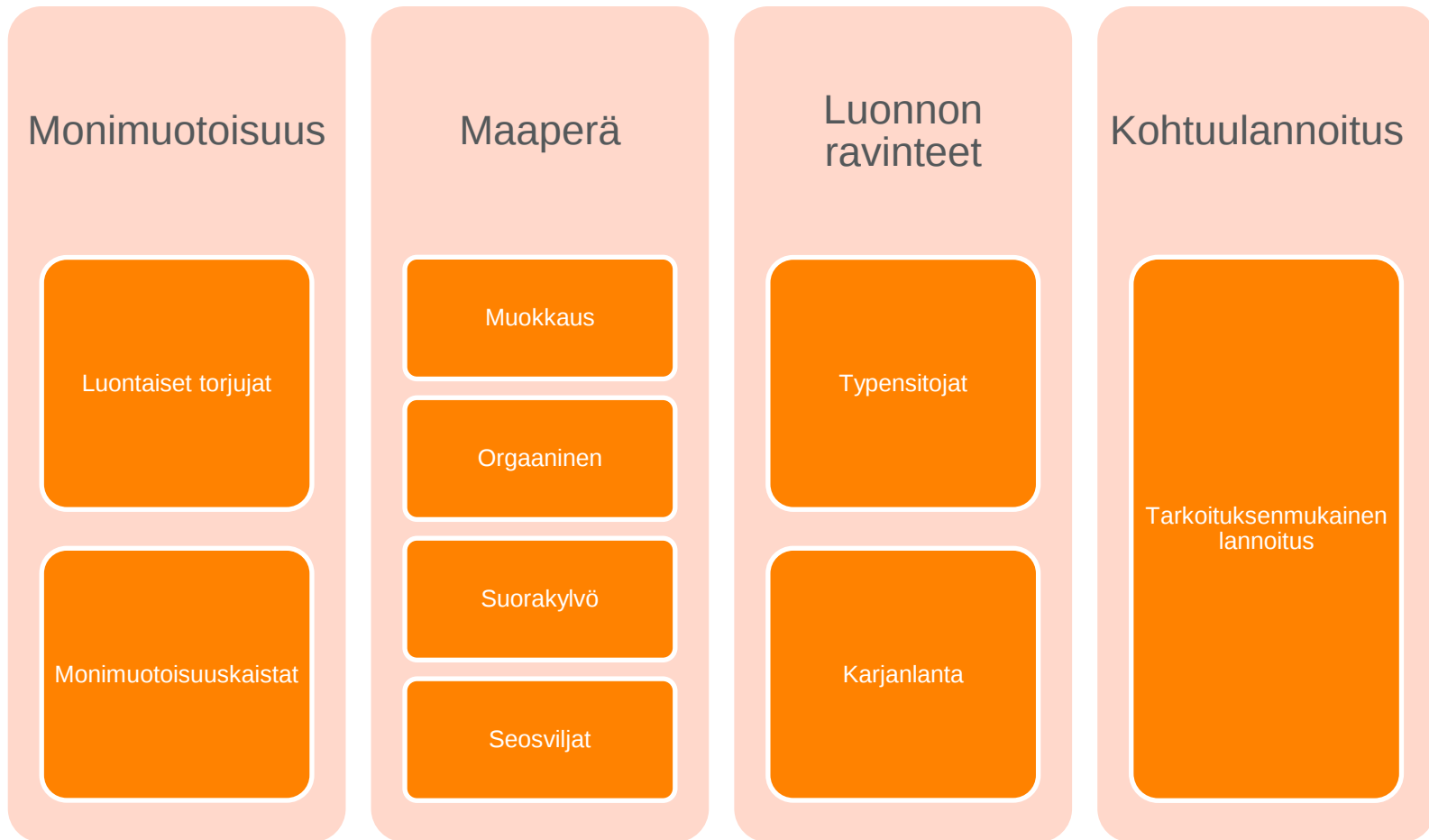
Maatalouden ekosysteemipalveluiden kysyntä ja arvo

- Kansalaiskysely
 - Taloustutkimus ja vastaajaneeli
 - Pilotointi helmi-malliskuussa 2016, n. 202 vastausta
 - Varsinaisen aineiston hankinta, huhtikuu 2016,
 - N=2066
 - 3 muistutusta, vastausosuus 25 %
 - Väestöä edustava

Ruokaa voidaan tuottaa monella tavalla. Seuraavassa listassa on esitetty tuotantotapoja. Valitse niistä 2-5, joita erityisesti haluaisit toteutettavan ruoantuotannossa.

Kuinka toimenpiteet ryhmittyvät valinnoissa

Kuinka kuluttajat ryhmittyvät valintojensa perusteella

-3 kuluttajaryhmää

(1) 33 %
Monimuotoisuus
luonnonravinteet

- Karjanlanta
- Typensitojat
- Luontaiset torjujat
- Monimuotoisuuskaistat
- (Muokkaus rikkojen torjuntaan)

(2) 31 %
Maaperä

- Suorakylvö
- Orgaaninen aines
- Tarkoituksenmukainen lannoittaminen
- (Viljaseokset)

(3) 36 %
Vesiensuojelu

- Tarkoituksenmukainen lannoittaminen
- (Luontaiset torjujat)

Ostohalukkuus:mittari

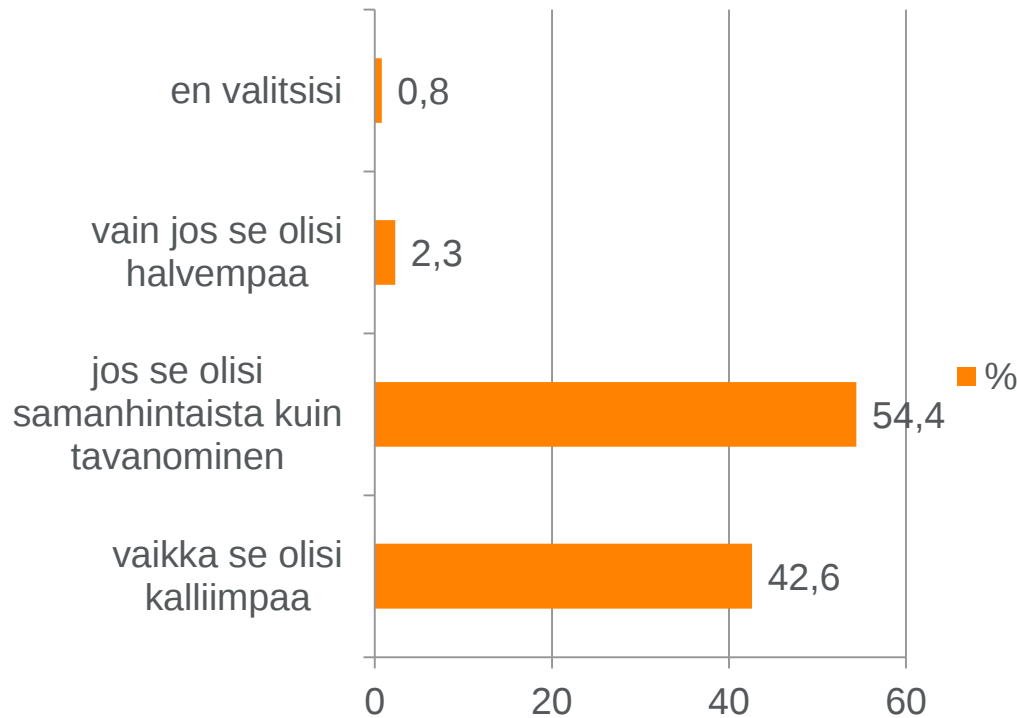
Valitsit edellä seuraavat 2-5 tuotantotapaa, joita erityisesti haluaisit toteutettavan ruoantuotannossa:

- typensitojakasvien, kuten apilan ja herneen, käyttö keinolannoituksen täydentäjänä
- mahdollisimman tarkoituksenmukainen lannoitteiden käyttö vesien suojelun tehostamiseksi

16. Jos valitsemani tuotantotavat toteutettaisiin varmennetusti ja näin tuotettua ruokaa olisi tarjolla, olisin kiinnostunut ostamaan sitä

- a) vain jos se olisi edullisempaa kuin tavanomainen ruoka
- b) jos se olisi samanhintaista kuin tavanomainen ruoka
- c) vaikka se olisi kalliimpaa kuin tavanomainen ruoka
- d) en valitsisi tällaista ruokaa

Ostohalukkuus: tulokset

- Halukkuus ostaa vaikka kalliimpaa liittyy erityisesti:
 - Typensitojiin
 - Luontaisiin torjujiin
 - Tarkoitukseenmukaiseen lannoitteiden käyttöön
 - Monimuotoisuuskaistoihin

Ketkä halukkaita ostamaan kalliimmalla: Logit

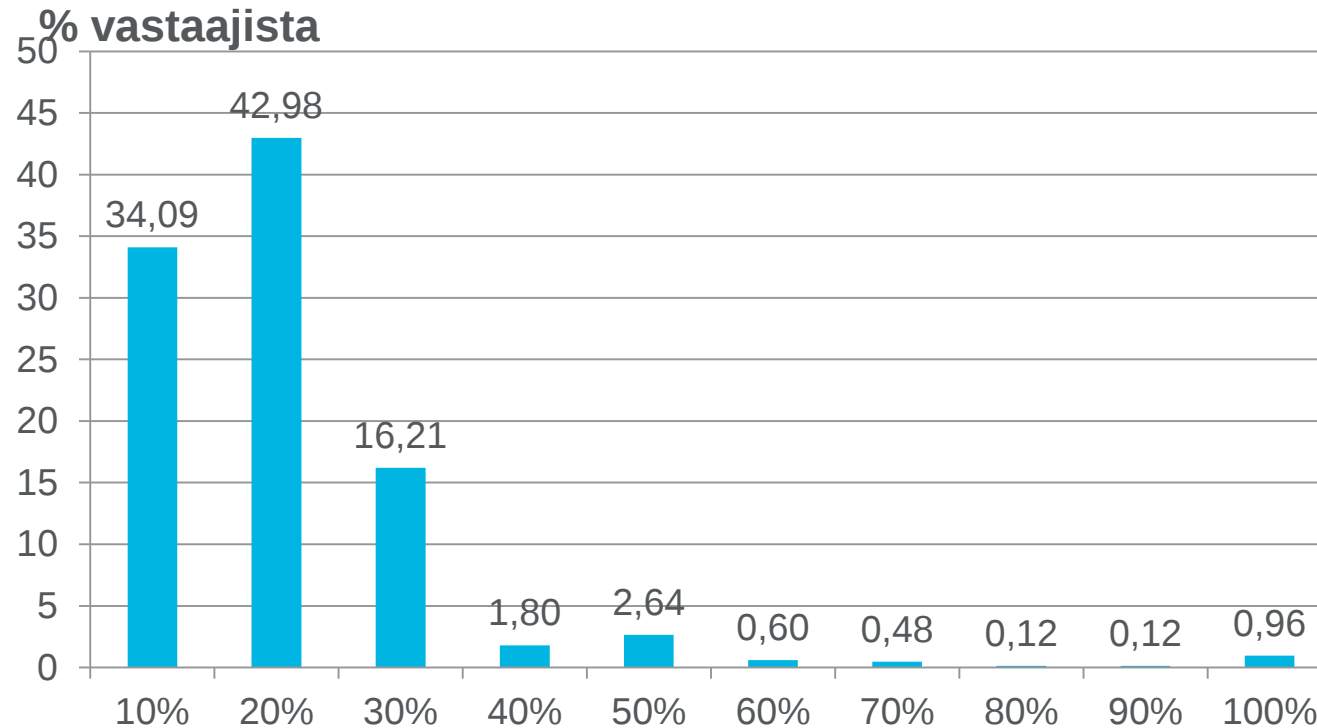
- Naiset
- Itä- ja pohjoissuomalaiset
- Yrittäjät, johto ja ylemmät toimihenkilöt
- Ammattikorkea- tai korkeakoulutusaste
- Maaseudulla asuvat
- Korkeatuloiset
- Luonnonsuojelujärjestöjen jäsenet
- Äänestäneet

Maksuhalukkuus: Mittari

18. Kuinka paljon kalliimpaa tällainen ruoka voisi enimmillään olla, jotta ylipäänsä ostaisit sitä?

- 10 % kalliimpaa kuin tavanomainen
- 20 %
- 30 %
- 40 %
- 50 %
- 60 %
- 70 %
- 80 %
- 90 %
- 100 % kalliimpaa kuin tavanomainen
- En osaa sanoa

Maksuhalukkuus, jos valmis maksamaan enemmän

Kalliimpaa kuin tavanomainen

Maksuhalukkuus: tuloksia

- Mediaanimaksuhalukkuus 16 %
- 28 % valmis maksamaan 20 % tai enemmän
- Korkea maksuhalukkuus liittyy erityisesti:
 - Typensitojiin
 - Luontaisiin torjujiin
 - Tarkoituksenmukaiseen lannoitteiden käyttöön

Kuka maksaisi nykyistä enemmän

- Yrittäjät, johto ja ylemmät toimihenkilöt
- Nuoret: alle 35 v
- Luonnonsuojelujärjestöjen jäsenet

Lopuksi

- Mitkä asiat peltoviljelyssä tärkeitä kuluttajalle:
 - Luonnonravinteet
 - Tarkoituksenmukainen lannoittaminen
- Riittääkö kuluttajien osto ja maksuhalukkuus?
 - > Luomun markkinointi ja kehittäminen

Kiitos!